

પરિષદ્વત્ત

સં. અનિલા દલાલ

(૧) સેન્ટર ફોર એન્વાપરન્નેન્ટ એજ્યુકેશન દ્વારા ત્રણ-દિવસીય ફોટોપર્વના નિમિત્તે પરિષદ્ધના સહ્યોગમાં તા. ૩૦-૧૦-૨૦૦૮ના રોજ સાથે ગોવર્ધન સમૃતિમંહિરમાં ‘કવિતામાં ધબકૃતું અમદાવાદ’ એ શીર્ષકથી એક વિશિષ્ટ કાર્યક્રમ યોજાયો. અમદાવાદના કવિઓ હરદ્વાર ગોસ્વામી, અનિલ ચાવડા, ભાવેશ ભટ્ટ, દિલીપ શ્રીમાળી, ચંદ્રેશ મહેલાણા, છાયા નિવેદી, રજ નિવેદી, રાજેન્દ્ર પટેલ, રાજેશ વાસ ‘મિસ્કીન’ – આ કવિઓએ અમદાવાદ વિશેની તેમની રચનાઓનું પઠન કર્યું હતું.

(૨) તા. ૩૧-૧-૨૦૦૮ મંગળવારે, ‘સર્જકો સાથે સંવાદ’ કાર્યક્રમ અંતર્ગત નવોદિતોએ પોતાની એક/બે કૃતિઓનું પઠન કર્યું હતું. સૌનો ઉત્સાહ જોવા મળતો હતો.

(૩) રવીન્દ્ર ભવનના ઉપક્રમે તા. ૪-૧૧-૦૮ના રોજ શ્રી અનિલા દલાલે ‘રવીન્દ્રનાથની કેટલીક વિશિષ્ટ વાર્તાઓ’ વિષય પર વક્તવ્ય રજૂ કર્યું. રવીન્દ્રનાથની ડિશોરો, કિશોરીઓ પરની વાર્તાઓમાંથી ‘પોસ્ટ માસ્ટર’, ‘વાદળ અને તડકો’, ‘રજા પડી’, ‘અતિશી’ વાર્તાઓનું વિશેખણ કર્યું. વાર્તાઓની કાવ્યધર્મિતા તેમજ તેની વિશિષ્ટ શૈલી, કથનશૈલીમાં કથકનાં દસ્તિકોણ વગેરેની વાત કરી, ‘ધારની વાત’ વાર્તાના વિશેખણ જોવી આયો. આધિક્ષૌતિક તત્ત્વને આલેખતી ‘હાડપિંજર’ વાર્તાનો આસ્વાદ કરાવ્યો. મનોવૈજ્ઞાનિક અને આધિક્ષૌતિક તત્ત્વનું મિશ્રણ આવી વાર્તાઓને સ્પર્શક્ષમ બનાવે છે તેનો નિર્દેશ કર્યો. વાર્તાઓમાંથી કેટલાક જંગોનું પઠન પણ કર્યું.

(૪) કવિ આદિલ મન્સૂરીની પ્રથમ પુષ્ટયતિથિ ૬-૧૧-૦૮ના રોજ એક ‘સ્મરણ સભા’નું આયોજન પરિષદ અને અસાર્થત સાહિત્ય સભાના સંયુક્ત ઉપક્રમે કરવામાં આવ્યું. કવિ પરની દસ્તાવેજ ફિલ્મ તેમજ નિમિષ ટેચાઈ – અર્થન નિવેદીએ નાટ્યપઠન, ઉર્દૂ ગુજરાતી કવિતાઓનું પઠન વગેરે રજૂ કરવામાં આવ્યાં. શ્રી લાભશંકર ઢાકરની ઉપસ્થિતિમાં આ ‘સ્મરણ સભા’ યોજાઈ હતી.

(૫) તા. ૫-૧૧-૦૮ના રોજ ‘પાકિસ્ટાન’ના ઉપક્રમે વાર્તાકાર શ્રી દીવાન ઢાકોરે તેમની વાર્તાનું પઠન કર્યું. પછી ચર્ચા થઈ, સૌએ પોતાના પ્રતિભાવ આય્યા.

(૬) તા. ૧૦-૧૧-૦૮ના રોજ વાર્તાકાર ઈવા તેવ, કવિ-કલાકાર પ્રદ્યુમન તનાં, અનુવાદક શ્રીકાન્ત નિવેદી, કલાકાર જગદીશ સ્માર્ત, વિદ્ધાન પ્રાધ્યાપક તપસ્વી નાન્દી અને તત્ત્વચિંતક શ્રી રસેન્દુ પંડ્યા – આ સાહિત્યકારો- કલાકારોનાં અવસાન નિમિત્તે તેમને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પવા એક સભા યોજાઈ, જેમાં શ્રી પ્રકુલ્પ રાવલ, શ્રી વિજય પંડ્યા, શ્રી યશવન્ત મહેતા, શ્રી ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા, શ્રી રત્નલાલ બોરીસાગર, શ્રી પ્રશાંત દવેએ દિવંગતોનાં કાર્યનું સ્મરણ કરી-કરાવી શ્રદ્ધાંજલિ અર્પી.

(૭) તા. ૧૭-૧૧-૨૦૦૮ – મંગળવારે ‘સર્જકો સાથે સંવાદ’ કાર્યક્રમમાં શ્રી રત્નલાલ બોરીસાગરના ઉપસ્થિતિમાં શુદ્ધ લેખન વિશે આસ્વાદમૂલક ચર્ચા.

(૮) તા. ૧૮-૧૧-૦૮ના રોજ ‘પાકિસ્ટાન’માં પ્રો. ડી. જે. બાવલેચાનું વાર્તાપદ્ધન-ચર્ચા.

(૯) ‘રાષ્ટ્રીય ગ્રંથ-સપ્તાહ’ની ઉજવણી નિમિત્તે તા. ૧૪-૧૧-૦૮થી તા. ૨૦-૧૧-૦૮ ચી. મ. ગ્રંથાલયના ઉપક્રમે ગ્રંથાલય-સપ્તાહનું આયોજન થયું. તેમાં ચરિત્રાત્મક વિગતો સાથે સાહિત્યકારોના ફોટોઓનું એક પ્રદર્શન કિશોરો – વિદ્યાર્થીઓને અનુલક્ષીને યોજવામાં આવ્યું, જે કાર્યની જવાબદારી – સેવાઓ શ્રી કલ્યાણ પરીજે ઉપાડી હતી અને તેનું ઉદ્ઘાટન શ્રી રૂપલ મહેતાએ કર્યું હતું. અન્ય કાર્યક્રમોમાં ચિત્રસ્પર્ધા, બાળજોડકણાં સ્પર્ધા, ‘જંગલ-બુક’ ફિલ્મ, બાળકો – વાચકોની પોતાના પ્રિય પુસ્તક વિશેની ચર્ચા, ભાષા-શુદ્ધિ વિશે વક્તવ્ય, વાર્તાકથન સ્પર્ધા, બાળરમતો વગેરે વૈવિધ્યપૂર્ણ હતાં. તેમાં સેવાઓ આપનાર હતાં – શ્રી કલ્યાણબાહેન, શ્રી રૂપાબાહેન, શ્રી રમેશભાઈ પટેલ, શ્રી પિંકી પંડ્યા, શ્રી યશવન્ત મહેતા. સમગ્ર કાર્યનું આયોજન – સંયોજન – ચી. મ. ગ્રંથાલયના શ્રી દીપિતી શાહ અને શ્રી ગંગારામ વાચેલાએ કર્યું હતું.

(૧૦) વિશ્વ સાંસ્કૃતિક વારસા સપ્તાહ નિમિત્તે ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અને મુનિસિપલ કોર્પોરેશનના સંયુક્ત ઉપક્રમે કાવ્યયાત્રા-૧ અને કાવ્યયાત્રા-૨ એમ બે કાર્યક્રમો યોજાયા. પહેલી કાવ્યયાત્રા (તા. ૨૨-૧૧-૦૮) દરમ્યાન ગુજરાતીનાં મૂર્ધન્ય કવિઓ વલી ગુજરાતી, પિનાકિન ડાકોર, સુંદરમૂ, સેહરશિમ, ઉમાશંકર જોશી અને કવિ નાનાલાલનાં નિવાસોની મુલાકાત લીધી અને આ કવિઓની કાવ્યપંક્તિઓ – કાલ્યોનું પઠન તેમજ સંસ્મરણો રજૂ થયાં હતાં. તા. ૨૫-૧૧-૦૮ની કાવ્યયાત્રા-૨માં (શહેર વિભાગ) દલપત્રામ, પ્રિયકાન્ત મણિયાર, મનહર મોદી, નરસિંહરાવ દિવેટિયા, અખો, કુમાર કાર્યાલય કવિઓનાં નિવાસ-ચ્છણ અને કાર્ય-સ્થળની મુલાકાત લીધી, અને કાલ્યોનું પઠન કર્યું. પહેલી કાવ્યયાત્રા એમ. જે. લાયબ્રેરીમાં ગ્રંથપાલશ્રીની ઉપસ્થિતિમાં પૂર્ણ થઈ. પરિષદપ્રમુખ નારાયણ ડેસાઈ પણ હાજર હતા. બીજી કાવ્યયાત્રાનું કુમાર કાર્યાલય આગળ સમાપન થયું. આ બધાં સ્થળોએ કવિઓના પરિવારજનોએ ભાવભર્યું સ્વાગત કરી અલ્યાહરનું પણ આયોજન કર્યું હતું. દિવંગત કવિઓની સ્મૃતિઓથી સૌ ભાવવિભોર થયાં હતાં.

ગુજરાતી સાહિત્યમાં જૈન સાહિત્યનું પ્રદાન – એક પરિસંવાદ

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદની શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય સ્વાધ્યાયપીઠ અને શ્રી મુંબદી જૈન યુવક સંદિગ્ધના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. ૧૪-૧૧-૨૦૦૮ અને તા. ૧૫-૧૧-૨૦૦૮ના બે દિવસીય પરિસંવાદ ‘ગુજરાતી સાહિત્યમાં જૈન સાહિત્યનું પ્રદાન’નું આયોજન થયું. ગુજરાતી સાહિત્યની ધારા હેમચંદ્રાચાર્યના સમયથી ગણીએ તો જૈન પરંપરા સચ્ચાઈ હોય, પણ ગુજરાતી સાહિત્યનો ઈતિહાસ જોઈએ તો આરંભમાં કે મધ્યકાળમાં જૈન સાહિત્યનું અવદાન ગુણવત્તાની અને માત્રાની દસ્તિયે વિપુલ છે. કોઈ પણ ધર્મકન્દ્રી સાહિત્યમાં જે તે ધર્મની વિચારણા કે દર્શન કેન્દ્રમાં હોય, પણ જૈન કવિઓ લખતા હોય છે ત્યારે ભારતીય પરંપરા અને લોકપરંપરાનો આશ્રય લઈ જૈન કથાઓ રચે છે. એમનાં ઉત્તમ કાવ્યના માપદંડ સંસ્કૃત, પ્રાકૃત કાવ્યશાસ્ત્રની પરંપરા પર આધારિત હોય છે. આમ કથાકથિત જૈન સાહિત્ય છીવેટે તો સર્જનાત્મક સાહિત્યની શ્રેષ્ઠીમાં આવે, દરેક રસિક ભાવક એનો આસ્વાદ લઈ શકે છે. આપણે આજે જેને Secular અભિધાનથી વિભાજિત કરીએ છીએ તેવી રચનાઓની

ઉપલબ્ધથી આ રચનાઓની ગુણસમૃદ્ધિ ઓછી નથી હોતી. અલબત્ત, એનો આશય વાચકને, પ્રબુદ્ધ શ્રાવકવર્ગને ધર્માભિમુખ કરવાનો હોય છે, કૃતિનું લક્ષ્ય વૈરાગ્ય અને પછી મોક્ષને પ્રેરનારું હોય છે. પણ કથા લૌંડિક હોય છે અને કાવ્યશાસ્ત્રના બધા જ આયામોને પ્રકટ કરતું હોય છે. મહત્વની બાબત એ છે કે આ કૃતિઓમાં માનવજીવનનાં તમામ ભાવો-વિભાગો-સંવેદનોનું આવેખન સર્વસ્પર્શી હોય છે અને આ માનવીય તત્ત્વ હૃદયંગમ બને છે. જૈન સર્જકોનું પ્રદાન આમ વિપુલ અને સર્જનાત્મક હોઈ તેનો વિશેષ અભ્યાસ થવો ઘટે – સાહિત્યિક દસ્તિબોલિયાની મુજબ ધારામાં આ સાહિત્ય બહુ ચર્ચાયું નથી. ક્યારેક એમાંનું ઘણું સાહિત્ય stereotype – બીબાંગળ લાગે, તેમ છીતાં એનો અભ્યાસ થવો જોઈએ, યોગ્ય મૂલ્યાંકન થયું જોઈએ, ઉપેક્ષિત રહેવું ન જોઈએ.

શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય સ્વાધ્યાયપીઠના ઉપકમે આવો કોઈક હેતુ લક્ષ્યમાં રાખી પરિસંવાદ યોજાય એવી ઈચ્છા શ્રી કુમારપાળ દેસાઈ અને શ્રી ધનવંત શાહે પ્રકટ કરી. પછી બને સાથે પ્રસારમંત્રી શ્રી અનિલા દલાલે બેસીને ચર્ચાઓ કરી આ આયોજન કર્યું. કોઈ સાંપ્રદાયિક સાહિત્યની સીમિત દસ્તિ ન રાખતાં, વ્યાપક દસ્તિબોલિયાની ગુજરાતી સાહિત્યમાં જેણું બહુપરિણામી પ્રદાન છે એવા જૈન સાહિત્યને રેખાંકિત કરવાનો પ્રયાસ આ આયોજનમાં કરવામાં આવ્યો.

ઉદ્ઘાટન-બેઠકમાં અતિથિવિશેષ શ્રી ધનવંત શાહે જૈન કૃતિઓ અને તેના કર્તાઓ વિશે ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરી, તો સભાના અધ્યક્ષ શ્રી કુમારપાળ દેસાઈએ સૈદ્ધાંતિક ભૂમિકા પરથી આ સાહિત્યના મૂલ્યાંનું વિશ્લેષણ કર્યું. ‘કવિતા અને ધર્મની પહેલી બેઠકમાં ત્રણ રચનાઓનું વિદ્ધાનોએ આસ્વાદમૂલક પૃથ્વેકરણ મૂકી આય્યું : સ્થૂલિબદ્ધ-કોશાના કથાનક પર આધારિત સહજસુંદરના ‘ગુજરત્નાકર છંદ’ વિશે શ્રી કાન્તિભાઈ શાહે સંદર્ભાંત ચર્ચા કરી. શુંગારના ભાવને પ્રકટ કરતાં આ કાવ્ય પછી વીરરસને કેન્દ્રમાં રાખતી શાલિબદ્ધસૂર્યની કૃતિ ‘ભરતેશ્વર-બાહુબલિવાસ’નાં મર્મસ્થાનો શ્રી અભય દોષીએ ખોલી આય્યાં – ઉદાહરણો આપીને. શ્રી નિર્ણયના વોરાએ ઋષભદાસના ‘કુમારપાળ રાસ’ની વાત કરતાં કરતાં ઋષભદાસનાં અન્ય સર્જનોને પણ પોતાનાં વક્તવ્યમાં આવરી લીધાં. ‘ગુજરાતના સાંસ્કૃતિક જીવનમાં જૈન વિદ્ધાનોનું પ્રદાન’ એ વિશેની બીજી બેઠકમાં જૈન સાહિત્યના અભ્યાસી-સંપાદક-સંશોધક-વિશ્લેષક એવા બે વિદ્ધાનોનું પ્રદાન નિરૂપવામાં આય્યું : શ્રી રમણીકભાઈ શાહે ‘મુનિ પુરુષવિજયજી’ વિશે અને શ્રી વિજય પંડ્યાએ ‘પંડિત સુખલાલજી’ વિશે. ગુજરાતનાં સાંસ્કૃતિક જીવનમાં ફાળો આપનાર શ્રાવકો-શ્રેષ્ઠોઓમાંથી ‘શ્રાવક ભીમસીહ માણેક’ વિશે શ્રી ગુલાબ દેઢિયાએ અને ‘શાંતિદાસ જીવેરી’ વિશે શ્રી માલતીબહેન શાહે બન્નેની મૂલ્યનિષ્ઠા અને વ્યવહારદક્ષતાની વિગતપ્રચુર વાતો કરી.

તા. ૧૫/૧૧ ગ્રીજી બેઠક એ રીતે વિશેષ રહી કે જૈન અને જૈનેતર સાહિત્યમાં એક જ કથાને કેવી રીતે નિરૂપિત કરવામાં આવે છે એનો કંઈક તુલનાત્મક દસ્તિકોણ રજૂ થયો. શ્રી બળવંત જાનીએ આરંભમાં તુલનાત્મક અભ્યાસ વિશે થોડી ચર્ચા કરી, થયેલી કેટલીક તુલનાત્મક કૃતિઓ વિશે જગ્ઞાય્યું. પછી તેમણે ભાલણના નણાય્યાનની આગળી રીતિઓ દર્શાવતાં પ્રેમાનંદથી એ ક્યાં અને કેવી રીતે કથાને વ્યક્ત કરે છે તે દર્શાય્યું, તો શ્રી આરતી નિવેદીએ પ્રેમાનંદના નણાય્યાનની બિન્ન બિન્ન વિશેષતાએ દર્શાવી,

નાકરની રચના સાથે તુલના કરી બતાવી. શ્રી સલોની જોખીએ આ જૈનેતર રચનાઓ પછી સમયસુંદરની જૈન રચના નલદવંતી રાસમાં આવતી મૂળકથાથી જુદી જુદી ઘટનાઓની વાત કરતાં તેમાં જૈન સિદ્ધાંતોને કેવી રીતે વજી લીધા છે તેનું ઉદાહરણો સહિત નિરૂપણ કરી બતાવ્યું. તેમણે સ્પષ્ટપણે જગ્ઞાય્યું કે નવલકથા પર રચાયેલી આ ધર્મકથા છે અને તેથી વૈરાગ્યની વાત એમાં આવે એ સ્વાભાવિક વાતનો સ્વીકાર કરવો ઘટે. ચોથી અંતિમ બેઠકમાં જૈન સાહિત્યનું થેવેલું – થઈ રહેલું અધ્યયન-સંશોધન-સંપાદન કેટલું મહત્વપૂર્ણ છે તે વિદ્ધાનોએ દર્શાય્યું, અને એના આધારે આગળના સંશોધન માટેની કેવી રીતે ભૂમિકા રચાય છે તેની પણ સ્થાપના કરી આપી. શ્રી ભોળાભાઈ પટેલે શ્રી હરિવલભ ભાયાંગીએ પાદિપ્તાચાર્યની રચના ‘તરંગલોલા’નું સંપાદન અને અનુવાદ કરી એક ઉત્તમ ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું છે તે બતાવ્યું. શ્રી રમણ સોનીએ સૂચિવિદ્યા આવેખતી કૃતિ ‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’ – શ્રી મો. દ. દેસાઈ અને તેનું શ્રી જયંત કોઠારીએ વધુ વિગતો એકઠી કરી વ્યવસ્થિત કરેલું સંપાદન આ ક્ષેત્રમાં કામ કરનારને ખૂબ માર્ગદર્શક અને ઉપકારક બની રહેશે તે જગ્ઞાય્યું. શ્રી સુધાબહેન પંડ્યાએ શ્રી ભો. જે. સાંદેસરાએ સંપાદિત કરેલી કૃતિઓની, તેમજ બે જૈન કૃતિઓનાં સંપાદનની વાત વિશેદ્ધાતાથી કરી. તેમણે શ્રી સાંદેસરાના ‘વસુદેવહંડી’ના અનુવાદનો પણ સુપેરે ઉલ્લેખ કર્યો.

આ પરિસંવાદ આ દિશામાં વધુ કામ કરવા ઈચ્છનારને તેમજ ગુજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસીને પણ પ્રોત્સાહક રહ્યો. જેમની સેવાઓ આમાં મળી તે સૌના આભારથી સમાપન થયું.

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનું અધિવેશન

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના પિસ્તાલીસમાં અધિવેશનનું આયોજન ‘બાનો ભીખ્યું સાહિત્ય પ્રસાર ટ્રસ્ટ’ના યજમાનપદે, નવસારી મુકામે, તા. ૨૫-૨૬-૨૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૯ના ત્રણ દિવસ કરવામાં આવ્યું છે. અધિવેશનના પ્રમુખ તરીકે વિખ્યાત કવિ-નવલકથાકાર-પત્રકાર શ્રી ભગવતીકુમાર શર્મા હશે. અધિવેશનનું ઉદ્ઘાટન ખ્યાતપ્રાપ્ત બંગાળી લેખિકા, સામાજિક પ્રદાન માટે મેળેસેસ એવોડીથી પુરસ્કૃત શ્રી મહાચેતાદેવી કરશે.

આ પ્રસંગે દક્ષિણ ગુજરાતના સાહિત્યકારોને કેન્દ્રમાં રાખીને તૈયાર કરેલી સ્મરણિકા તથા અમલસાડના કલાગુરુ જસુભાઈ નાયકે તૈયાર કરેલ સાહિત્યકારોનાં તૈલચિત્રોનું પ્રદર્શન ખુલ્લાં મુકાશે. પ્રથમ દિવસે સારસ્વતયાત્રાનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું છે.

અધિવેશનનો આખરી થયેલ કાર્યક્રમ નીચે મુજબ છે :

તૈલચિત્રોના પ્રદર્શનનું ઉદ્ઘાટન : શ્રી ભગવતીકુમાર શર્મા

તા. ૨૫-૧૨-૦૮, શુક્રવાર, સવારે ૧૦.૦૦ સ્થળ : યાદ મેમોરિયલ હોલ, દૂધિયા તળાવ, નવસારી

સારસ્વતયાત્રા : તા. ૨૫-૧૨-૦૮ શુક્રવાર, બપોરે ૨.૦૦થી ૨.૩૫

ગાંધીપ્રતિમાથી નીકળી ફરિને અધિવેશન-સ્થળે પહોંચશે.

બેઠક - પહેલી :

ઉદ્ઘાટન સમારંભ તા. ૨૫-૧૨-૦૮ શુક્રવાર, બપોરે ૩.૦૦થી ૬.૦૦
અધિવેશનસ્થળ : એસ. બી. ગાર્ડ કોલેજ હોસ્પિટલ કમ્પાઉન્ડ, કુવારા પાસે, દાબુટાલ સામે. નવસારી

૧. ગીત : જ્ય જ્ય ગરવી ગુજરાત	:	સંગીત ટુકડી
૨. ગીત : ભગવતીકુમાર શર્માની રચના	:	” ”
૩. સ્વાગતપ્રમુખનું વક્તવ્ય	:	શ્રી મહેશભાઈ કોઠારી
૪. મહેમાનોનું સ્વાગત	:	
૫. પરિષદમંત્રીનો વાર્ષિક અહેવાલ	:	શ્રી મનસુખ સલ્લા
૬. સ્મરણિકનું વિભોયન	:	શ્રી નારાયણ દેસાઈ
૭. કાર્યભારની સૌંપણી	:	શ્રી નારાયણભાઈ દેસાઈ દારા શ્રી ભગવતીકુમાર શર્માને
૮. નિવૃત્ત થતી પ્રમુખશ્રીનું વક્તવ્ય	:	શ્રી નારાયણભાઈ દેસાઈ
૯. ઉદ્ઘાટન (દીપપ્રાગટ્ય)	:	શ્રી મહાચૈત્રાદેવી
૧૦. ઉદ્ઘાટકશ્રીનું વક્તવ્ય	:	શ્રી મહાચૈત્રાદેવી
૧૧. વરાયેલા પ્રમુખશ્રીનો પરિચય	:	શ્રી રઘુવીર ચૌધરી
૧૨. વરાયેલા પ્રમુખશ્રીનું વક્તવ્ય	:	શ્રી ભગવતીકુમાર શર્મા
૧૩. આભારવિધિ (યજ્માનસંસ્થા)	:	શ્રી પ્રેમચંદભાઈ લાલવાણી
૧૪. આભારવિધિ (સાહિત્યપરિષદ)	:	શ્રી હરિકણા પાઠક

બેઠક - બીજી : આસ્વાદ તા. ૧૫-૧૨-૦૮ શુક્રવાર, રાત્રે ૮.૩૦થી ૧૦.૩૦
કાય્યપ્રત્યક્ષ : કવિતાનું પઠન, ગાન, આસ્વાદ અધ્યક્ષ : નીતિન વડગામા

બેઠક - ત્રીજી : તા. ૨૬-૧૨-૦૮ શનિવાર, સવારે ૮.૦૦થી ૧૨.૩૦

સર્જનવિભાગ : ગુજરાતીમાં નિબંધ : સ્વતુપ અને વિકાસ

અધ્યક્ષ : રત્નિલાલ બોરીસાગર

૧. હાસ્યનિબંધ : રતિલાલ બોરીસાગ

२. विचारप्रधान निबंध : कांते शाह

३. लालतानबधः भगारथ ब्रह्मभुव

४. प्रधानमंत्री : भारताभिषेक राजा

બઢક - ગ્રામાં : તા. રેફ-૧-૨-૦૮ શાનગાર, બપાર રૂ.૩૦૦થા. રૂ.૦૦
 વિદેશન-સંશોધન વિભાગ અધ્યક્ષા : શરીરજી વીજળીવાળા સંચાલન : ભારતી ર. દવે
 વક્તાઓ : મીનળ દવે, નરેશ શુક્રલ, પિનાકિનીબહેન પંડ્યા

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ : રાત્રે ૮.૩૦થી ૧૦.૩૦ : વજમાનસંસ્થા આયોજિત ધારેયા નૃત્ય,
ડાંગી નૃત્ય, નવસારી-વલસાડના સંગીતકારોનો કાર્યક્રમ

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદની મધ્યરથ અને કાર્યવાહક સમિતિ (વર્તમાન અને

આગામી)ની બેઠક : સવારે ૮.૦૦થી ૯.૦૦

બેઠક - પાંચમી, તા. ૩૭-૧૩-૦૮ રવિવાર, સવારે ૯.૧૫થી ૧૧.૩૦

પરિસંવાદ ભાષા-સાહિત્ય ક્ષેત્રે પારસીઓનું પ્રદાન

અધ્યક્ષ : સંચાલન : રવીન્દ્ર પારેખ

(१) नाट्यक्षेत्रे प्रदानः यजही कर्णजिया (२) नवलकथा क्षेत्रे प्रदानः दर्शना धोणकिया
(३) कविता क्षेत्रे प्रदानः डॉ. जल तुरेल

બેઠક - છણી : સાહિત્ય પરિષદનું ખુલ્ખું અવિવેશન અને સમાપન-બેઠક બપોરે
૧૧.૩૦થી ૧.૦૦ દરવો. પ્રતિભાવો અને આભારવિધિ.

બપોરના ભોજન પદ્ધી અધિવેશનની સમાપ્તિ થશે. તમામ કાર્યક્રમો સમયસર શરૂ થાય અને પૂર્ણ થાય તેવો આગાહ છે. સૌનો તેમાં સહયોગ મળશે તેવી આશા છે.

નોંધ : અધિવેશનમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા પ્રતિનિધિઓએ ભોજનઉતારા શુલ્ક રૂ. ૨૦૦/- તથા પ્રતિનિધિશુલ્ક રૂ. ૧૦૦/- ભરવાનું રહેશે. વિદ્યાર્થીઓએ ૫૦ ટકા રકમ ભરવાની રહેશે. (કાર્યક્રમનો અહેવાલ રજૂ કરનાર વિદ્યાર્થીને પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવશે.) ભોજન-ઉતારા અને પ્રતિનિધિ શુલ્ક તા. ૧૫-૧૨-૦૮ સુધીમાં પરિષ્ઠ કાર્યાલય, અમદાવાદમાં ભરી હેવાથી વ્યવસ્થા સરળ થશે.

ਕਲੀਵਟੀ ਮੰਤਰੀ

બાનો ભીખ્યુ સાહિત્ય પ્રસાર ટ્રસ્ટ - નવસારીના વજ્ઞાનપદે ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના રૂપમા અધિવેશનમાં ઉપસ્થિત રહેનાર ડેલિગેટ તથા આમંત્રિત સભ્યોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે વજ્ઞાન સંસ્થા દ્વારા રહેવાની સગવડ કરવામાં આવી છે. તેમાં સુગમતા રહે તે હેતુથી નીચેના એક સરનામે પોતાના આગમન અંગેની પત્રથી જાણ કરવી.

(૧) શ્રી ઘનશ્યામભાઈ પટેલ (અધ્યક્ષ) (ઉતારા - વાહનવ્યવહાર) પિતૃ આશિષ,
શિવસાગર એપાર્ટમેન્ટની બાજુમાં, આશાનગર, નવસારી. ફોન ૦૨૬૩૭-૨૫૦૨૫૮,
મો ૯૮૨૮૦૬૫૪૪૦

(२) જ્યોતિશ યુ. મહેતા - ૨૦૨, મીત કોમ્પલેક્સ, તપોધન મહોલ્લો, નીલકંઠ મહાદેવ મંદિરની સામે. નવસારી. ફોન: ૮૪૨૭૬૪૮૭૬૬. ૦૨૬૩૭-૨૫૮૪૪૩

(3) અસિત ઠકોર - ૪૭-એ, શીતલનગર સોસાયટી, મંડોહિયા, અમૃતનગરની પાછળ, નવસારી. ફોન : ૦૨૬૩૭૨૪૭૩૨૮. મો. ૯૮૨૪૧૩૬૧૩૩

(૪) સતીશ પંડ્યા - મંત્રી, બાનો ભીજુ સાહિત્ય પ્રસાર ટ્રસ્ટ, મહાત્મા ગાંધી માર્ગ,
પંજાબ નોશનલ બેંક સામે, નવસારી. ફોન : (R) ૦૨૬ ૩૭-૨૪૭૨૭૪ (O) ૦૨૬ ૩૭-
૨૪૬૮૮૮ (મો.) ૯૮૨૮૨૧૮૫૧૪

અનુભૂતિ અભ્યો

ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના સન્માન્ય સમ્ભ્યોની બે જગ્યાઓ ખાલી પરી હતી તે ભરવા માટે 'પરબ' માં આપેલી જાહેરત મુજબ મધ્યરથ સમિતિના સાત સમ્ભ્યોએ કુલ આર્ધ

નામની દરખાસ્ત કરી હતી. બંધારણીય જોગવાઈ અનુસાર પરિષદના વર્તમાન પ્રમુખ -
શ્રી નારાયણભાઈ દેસાઈ, નવા ચૂંટાયેલા પ્રમુખ - શ્રી ભગવતીકુમાર શર્મા અને પૂર્વપ્રમુખ
- શ્રી રઘુવીરભાઈ ચૌધરીએ દરખાસ્તો પૈકી શ્રી ધીરુ પરીખ અને શ્રી ઉદ્યન ઠક્કરની
સર્વાનુમતે પસંદગી કરી છે. બંનેને આવકાર આપીએ છીએ.

વહીવાટીમંત્રી

